

Monitor Toegankelijkheid van Zorg

Gevolgen van Covid-19

26 augustus 2021

Samenvatting monitor toegankelijkheid zorg

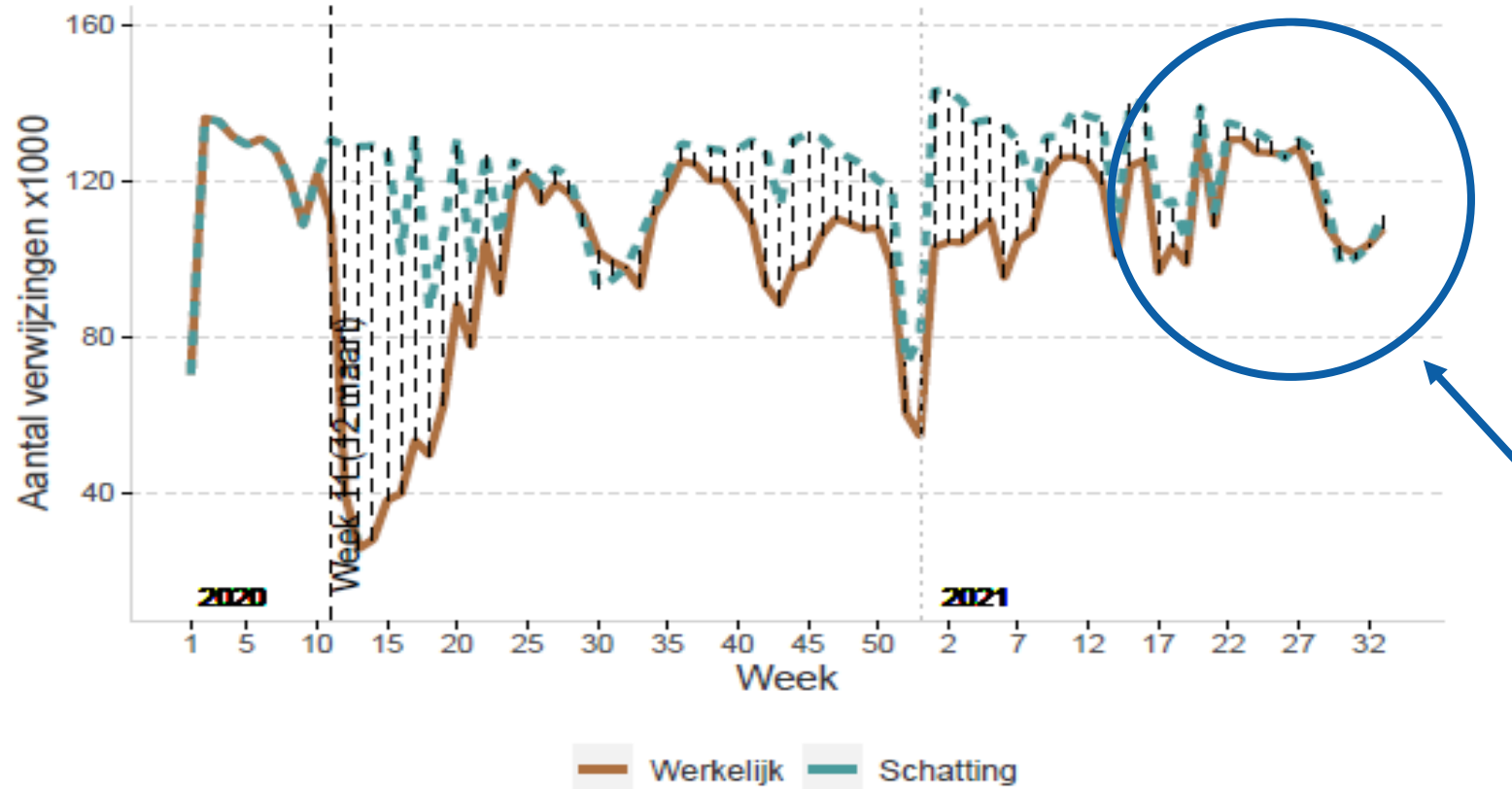
Belangrijkste inzichten

augustus 2021

- Verwijzingen naar msz sinds half april ('21) op niveau. Momenteel 1.49 mln. minder verwijzingen sinds maart 2020.
- Huidige Covid-druk in ziekenhuizen in combinatie met druk als gevolg van andere factoren leidt er nog altijd toe dat 13% van de ziekenhuizen aangeeft niet altijd de kritiek planbare zorg binnen zes weken te kunnen leveren. Er zijn momenteel geen signalen dat hierdoor de zorg in de regio in het geding is.
- Uit productiedata blijkt dat er sinds de start van de pandemie 340-380 duizend minder operaties zijn uitgevoerd dan in de vergelijkbare periode vóór de pandemie.
- Vanwege het feit dat zorg is voorkómen als gevolg van lockdowns (minder letsel, minder andere infectieziekten) en klachten zijn overgegaan of gekozen is voor een andere behandeling, hoeven niet al deze operaties te worden ingehaald.
- Wij schatten op dit moment dat er tussen de 170-210 duizend operaties moeten worden ingehaald. Dit betreft veelal planbare zorg, zoals staar, knie- en heupvervangingen.
- Het productieniveau voor de 9 diagnoses met de grootste verwachte inhaalvraag ligt in juli rond het niveau van 2019.
- Mogelijke knelpunten zitten met name bij behandelingen die al lange wachttijden kennen en waar afname van het productieniveau groot is, bijv. knie- en heupvervangings.
- Inhaalzorg kan gepaard gaan met vervolgzorg, zoals wijkverpleging of fysiotherapie. Het is daarom van groot belang dat de inhaalzorg in nauwe samenwerking met de vervolgzorg wordt geleverd.

Huidige situatie msz

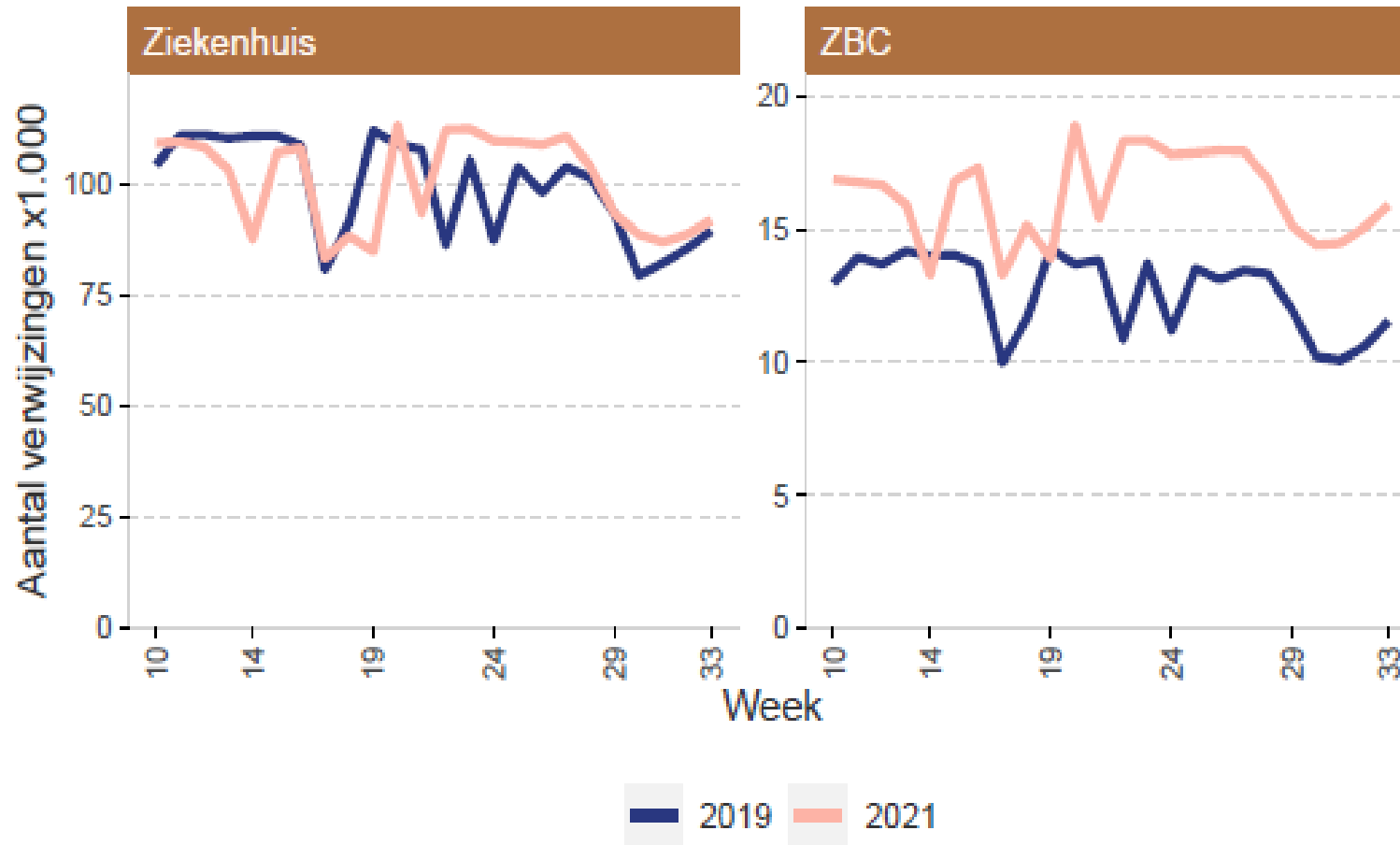
Verwijzingen sinds half april op niveau

Sinds de uitbraak van de coronacrisis zijn er naar schatting 1.49 miljoen minder verwijzingen geweest dan wanneer er geen corona zou zijn. Ongeveer de helft hiervan werd in de eerste golf minder verwezen.

In week 33 ligt het aantal verwijzingen op 96% van het verwachte aantal verwijzingen zonder coronacrisis.

In de uitsplitsing naar ziekenhuis en klinieken zien we een vergelijkbaar verwijzingspatroon in de afgelopen maanden

Het lijkt er op dat er in de afgelopen maanden meer wordt doorverwezen naar klinieken in vergelijking tot 2019.

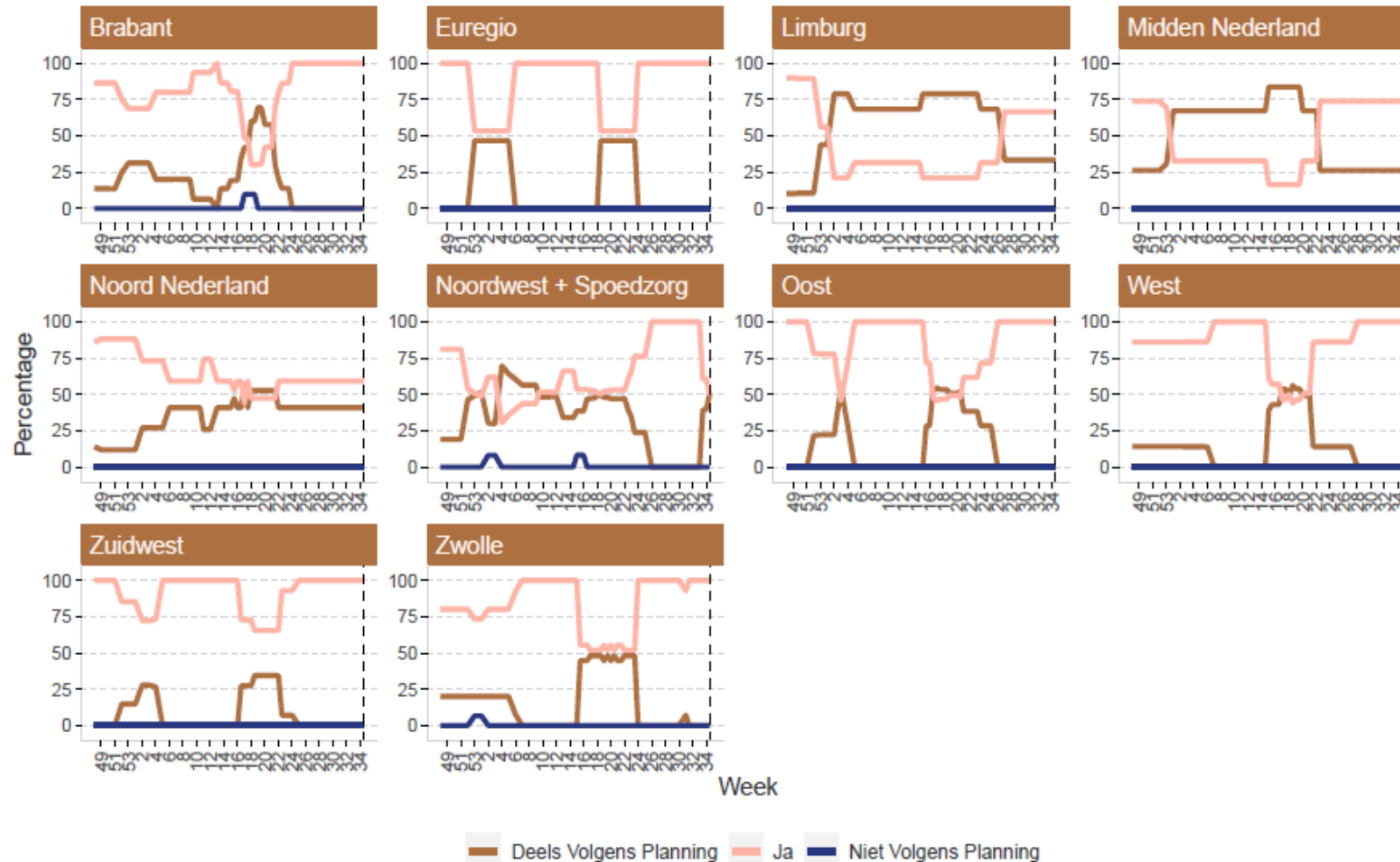
De verwijsbeweging is bij ziekenhuizen en ZBC's vergelijkbaar.

Omdat er in 2021 meer zorgaanbieders zijn aangesloten op het systeem van Zorgdomein dan in 2019, verwachten we in 2021 – los van de Coronacrisis – meer verwijzingen dan in 2019.

Let op: de Y-as schaal verschilt tussen beide grafieken

Bron data: ZorgDomein
Data t/m 22 augustus 2021

87% van de ziekenhuizen kan de kritiek planbare zorg volledig binnen de norm van 6 weken leveren

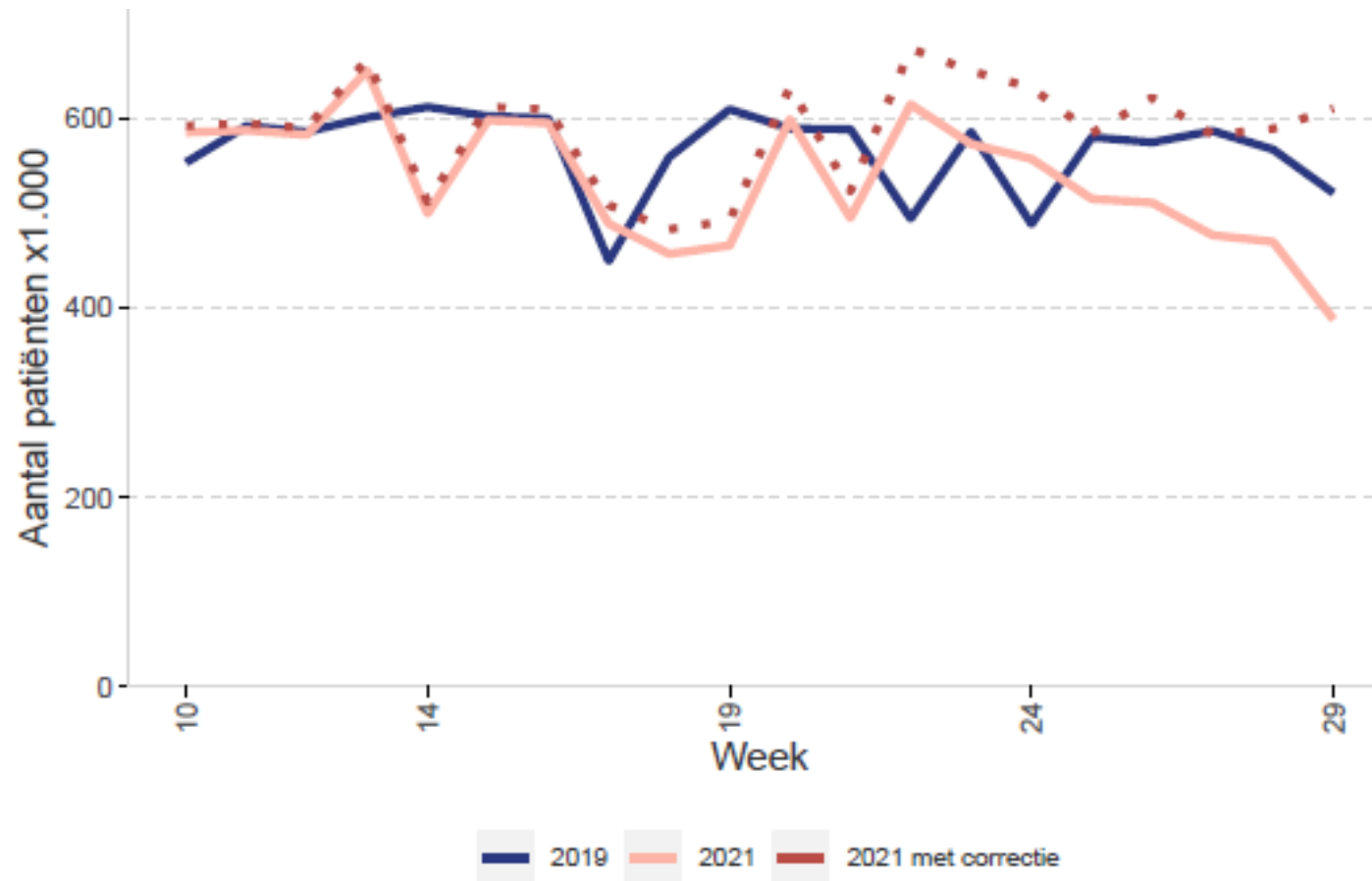

Op dit moment levert 83% van de ziekenhuizen de kritiek planbare zorg volgens eigen planning. 87% van de ziekenhuizen kan de kritiek planbare zorg volledig binnen de norm van 6 weken leveren.

In vier regio's (Limburg, Midden Nederland, Noord Nederland, Noordwest + Spoedzorg) geven enkele ziekenhuizen aan de kritiek planbare zorg deels volgens planning te kunnen leveren, in alle andere regio's leveren ziekenhuizen dit volledig volgens planning. Dit beeld is stabiel in de laatste maand (op Noordwest+Spoedzorg na).

Bron data: Zorgbeeld
Data: 26 augustus 2021

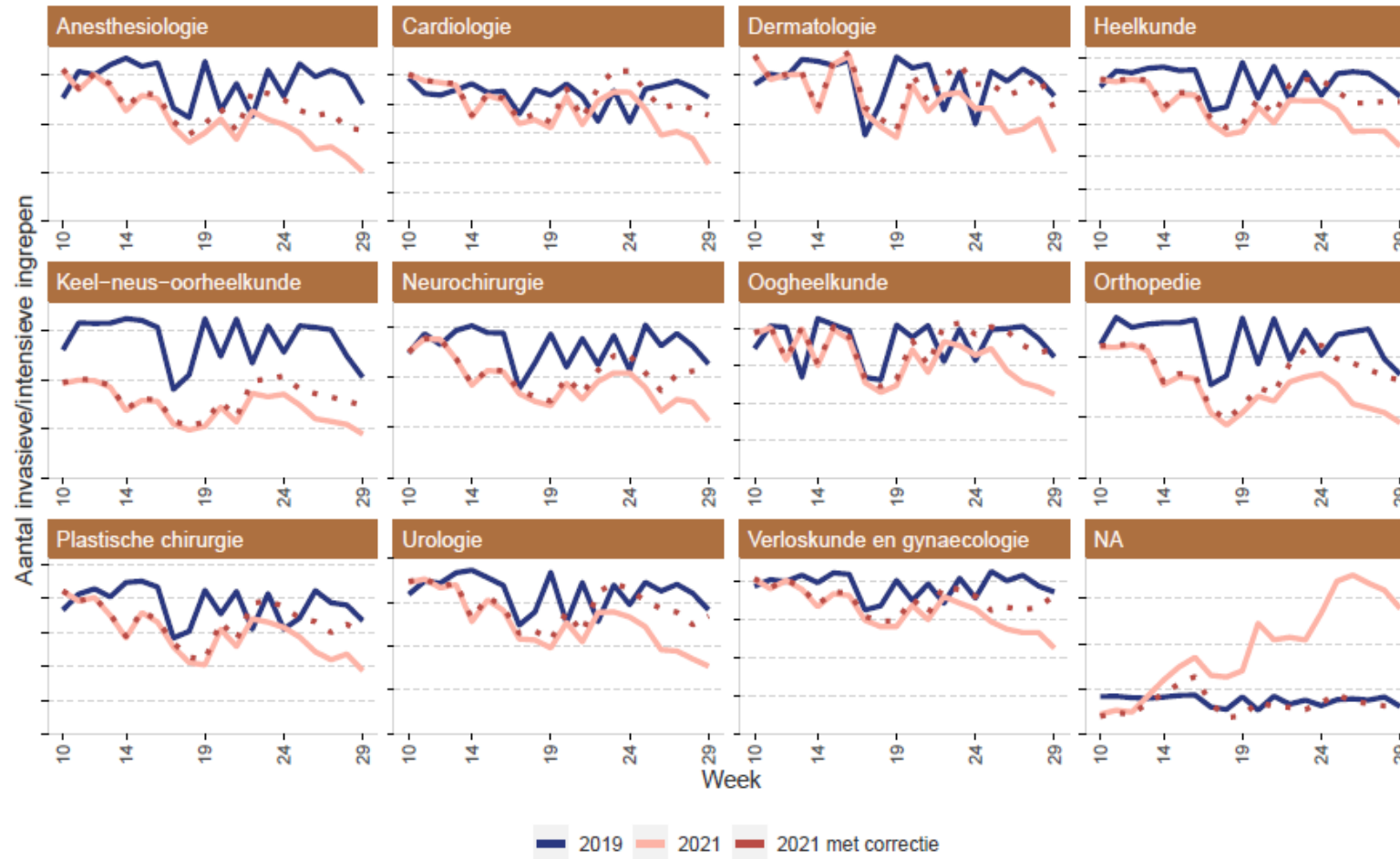
Het geschat aantal patiënten in zorg per week in ziekenhuizen ligt vanaf juni op of net boven het niveau van 2019

We zien dat het aantal patiënten in zorg de laatste weken op of net boven het niveau van 2019 ligt. Wanneer we inzoomen, zien we dat in juli er duidelijk meer verrichtingen plaats hebben gevonden bij de revalidatie (MSRZ) en kunst- en hulpmiddelen.

Bron data: DHD
Data t/m week 29

Het aantal operaties in de ziekenhuizen ligt in juli op óf net onder het niveau van 2019

We zien dat het aantal operaties in de ziekenhuizen voor de getoonde specialismes in juli op óf net onder het niveau van 2019 ligt.

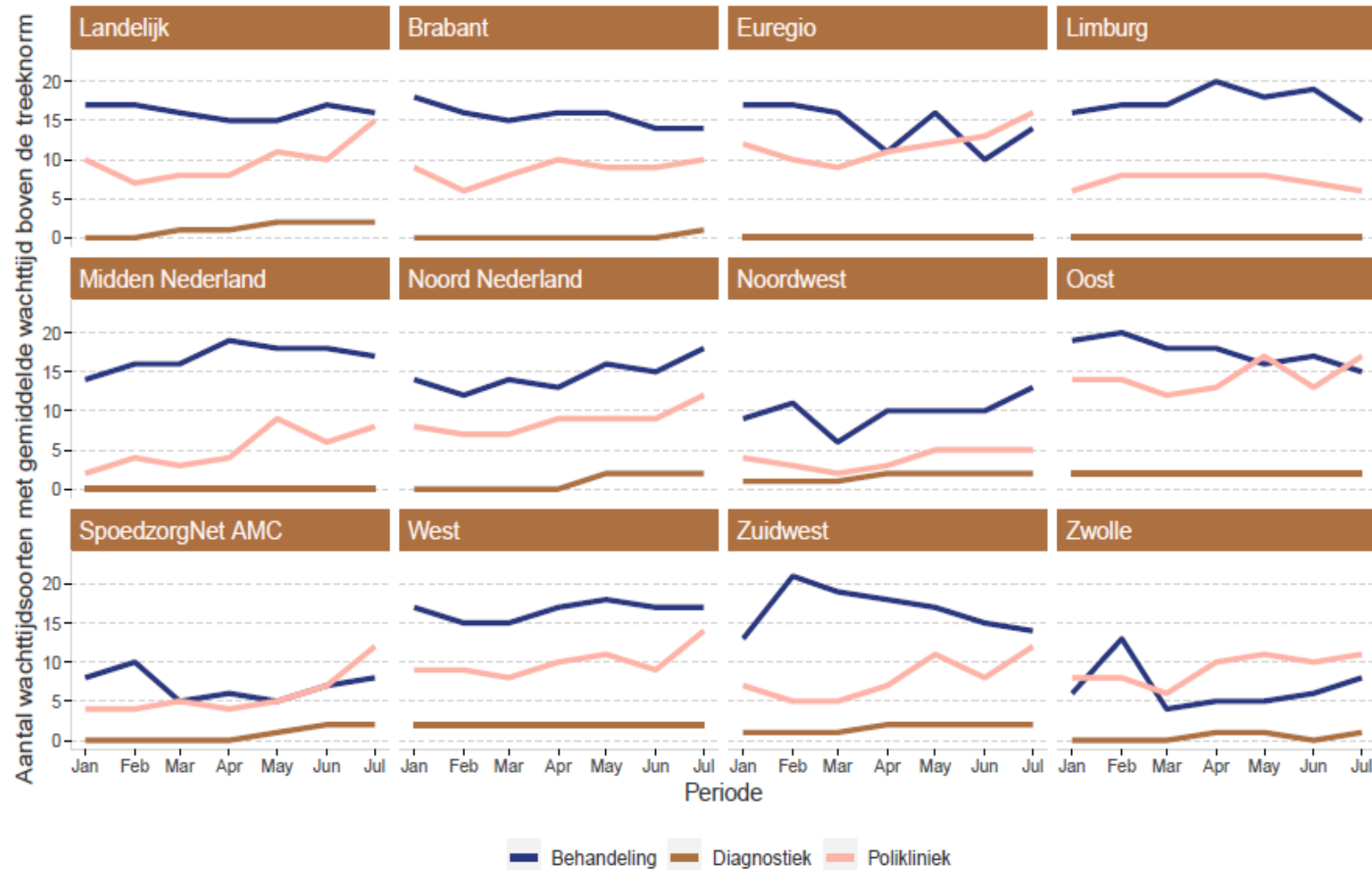
Het valt op dat het aantal operaties voor het specialisme KNO al langere tijd lager ligt dan de aantallen van 2019, terwijl dit bijvoorbeeld voor oogheelkunde, heelkunde en orthopedie rond het niveau van 2019 ligt. Deze verschillen kunnen ontstaan doordat er nog steeds geprioriteerd wordt in ziekenhuizen of doordat bepaalde zorgvraag lager is.

Bron data: DHD
Data t/m week 29

* NA is het aantal operaties dat nog niet is toegewezen. Deze wordt door correctie altijd lager omdat ze dan wel toegewezen zijn aan een specialisme.

Zichtbare toename poliklinische wachttijden boven treeknorm in juli, landelijk is dit voor behandeling en diagnostiek stabiel

Landelijk zien we redelijk stabiele wachttijden. Wel zien we een opvallende stijging voor de poliklinische wachttijden, daar overschrijden meer wachttijden de treeknorm in juli.

Regionaal zijn er flinke verschillen. De enige drie behandelingen waar de wachttijden in alle regio's boven de treeknorm liggen zijn de vervanging van heup en knie, en de behandeling voor stressincontinentie. Voor de andere behandelingen verschilt het per regio.

Data juli is gebaseerd op 79% van ziekenhuizen en klinieken.

Bron data: NZa
Data t/m juli

Inzichten rondom inhaalzorg

Verwachting dat van de uitgestelde zorg 170.000-210.000 operaties moeten worden ingehaald

Op basis van recente DHD data *schatten* wij dat er landelijk:

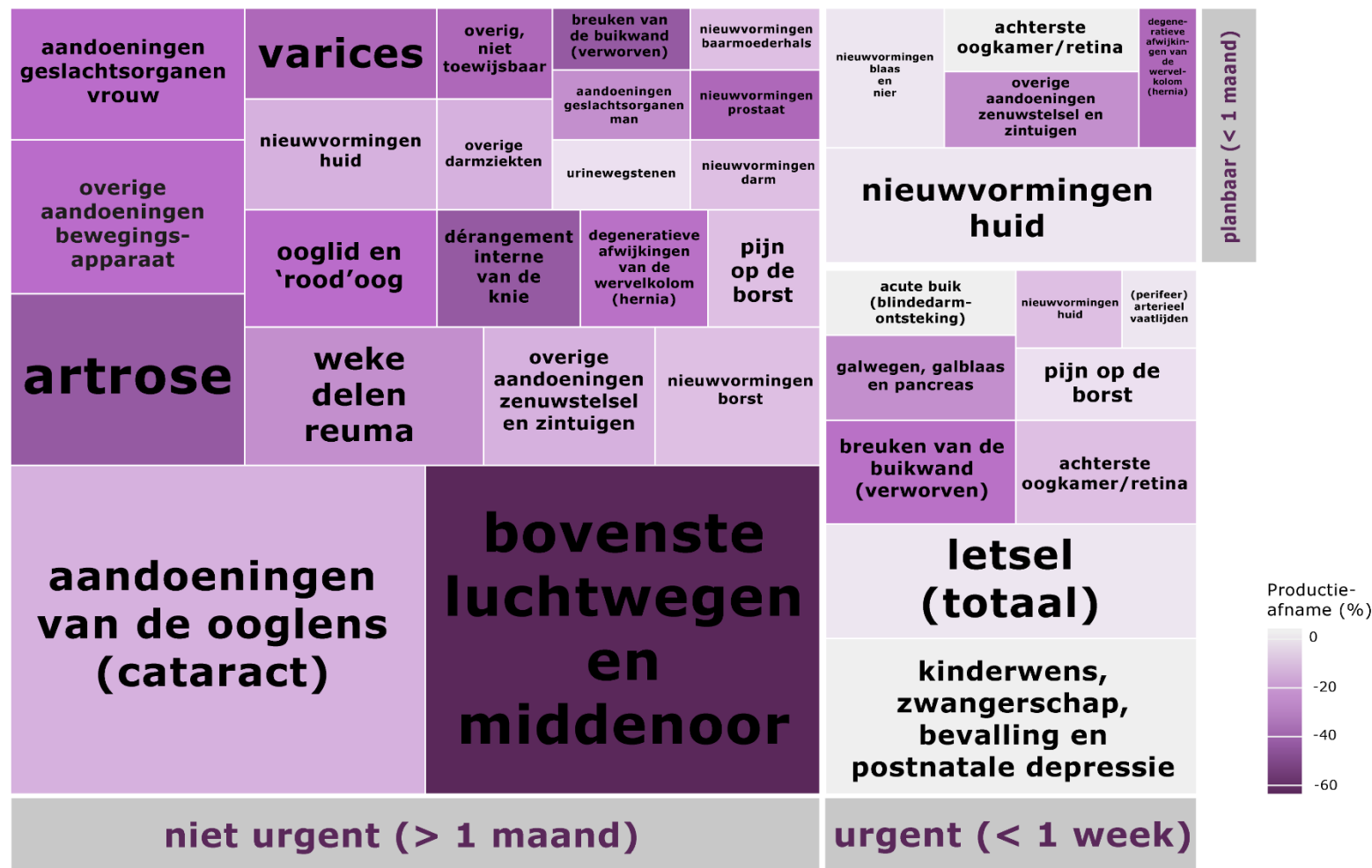
- Tussen de 395.000 en 465.000 minder operatieve verrichtingen zijn uitgevoerd sinds maart 2020 . Dit is 23% van het jaarlijks aantal operatieve verrichtingen. Dit zijn 340.000 tot 380.000 operaties.
- Tussen de 170.000 en 210.000 operaties moeten worden ingehaald, bij 135.000 en 170.000 unieke patiënten. Dit is 11%-14% van het aantal operaties dat jaarlijks wordt uitgevoerd.

Dit is een eerste inschatting die de komende tijd verder zal worden verrijkt, zodat we steeds scherper krijgen welke inhaalzorg te verwachten is.

Toelichting berekening

- Stap 1: Vergelijken # operatieve verrichtingen vanaf maart 2020 t.o.v. dezelfde weken in 2019.
- Stap 2: Voor schatting inhaalzorg: we doen de aanname dat acute zorg (zoals breuken en hartinfarcten), infectieziekten, periodiek/herhaaldelijk geleverde zorg die niet ingehaald hoeft te worden (zoals sommige pijnbehandelingen), klachten van voorbijgaande aard en vooruitgeschoven zorg niet hoeven worden ingehaald. Dit aantal trekken we af van het totaal uit stap 1.
- Stap 3: o.b.v. historische data (Vektis, 2019) zoeken we uit hoeveel operatieve verrichtingen er per patiënt en per operatie worden geregistreerd. Vervolgens wordt deze verhouding toegepast op de DHD-data.

Grootste afname sinds pandemie bij operatieve ingrepen aan luchtwegen en middenoor. Grote meerderheid afgeschaalde operatieve ingrepen is planbare zorg.

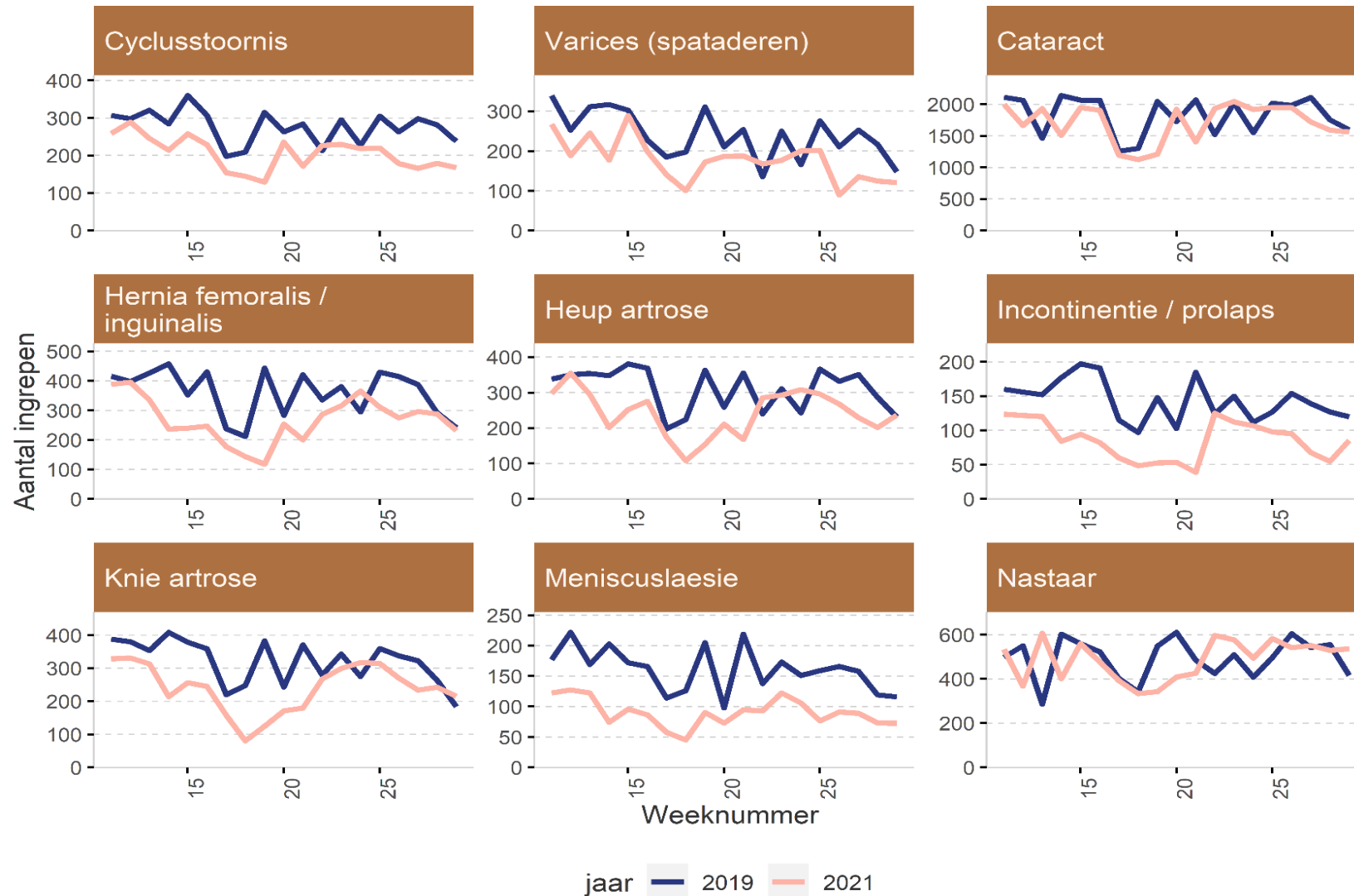
We zien dat het bij veel afgeschaalde operatieve ingrepen om planbare zorg gaat. Operatieve ingrepen aan de bovenste luchtwegen en middenoor lijken de grootste relatieve productie-afname te kennen sinds maart 2020.

Daarnaast zien we dat knie- en heupoperaties ook flink zijn afgeschaald.

Uit dit figuur maken we op dat operatieve verrichtingen voor cataract en de bovenste luchtwegen en middenoor de grootste groep qua aantal afgeschaalde operatieve ingrepen zijn. Een deel van deze diagnoses zijn echter door de lockdowns ook minder voorgekomen dit jaar.

Bron data: DHD
Data t/m week 29

Het productieniveau voor de 9 diagnosen met de grootste verwachte inhaalvraag ligt in juli rond het niveau 2019

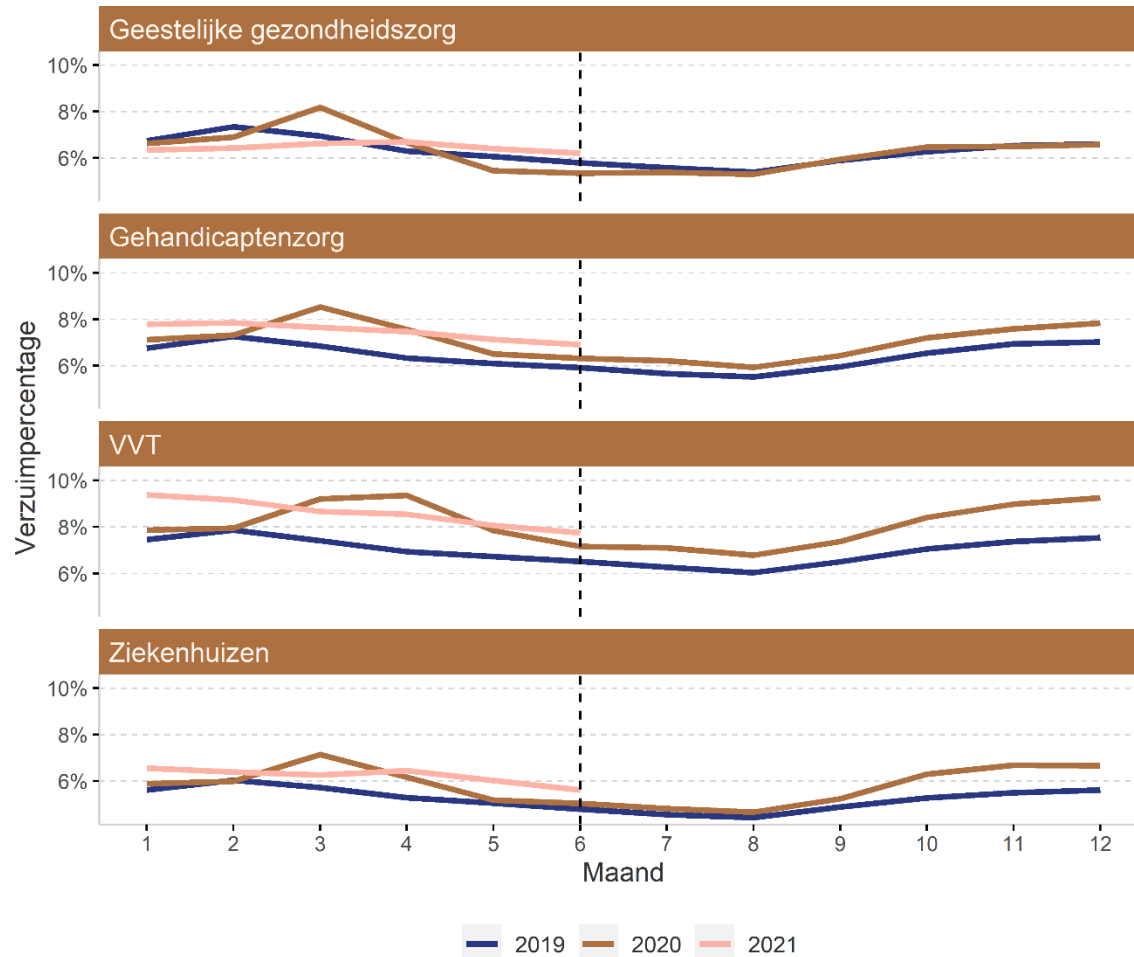
We zien dat het aantal operatieve ingrepen voor 9 diagnosen met de grootste verwachte inhaalvraag in juli bijna overal rond het niveau van 2019 ligt.

Opvallend is dat de productie van (na)staar de laatste weken al hoger ligt dan 2019, terwijl dit voor ingrepen rondom incontinentie, meniscuslaesie en cycclusstoornissen nog niet het geval is.

De grootste verwachte inhaalvraag is gebaseerd op het feit dat deze het meest zijn afgeschaald en volgens onze inschatting moeten worden ingehaald.

Bron data: DHD
Data t/m week 29

Het ziekteverzuim is nog steeds hoger dan voorgaande jaren, lijkt langzaam te dalen

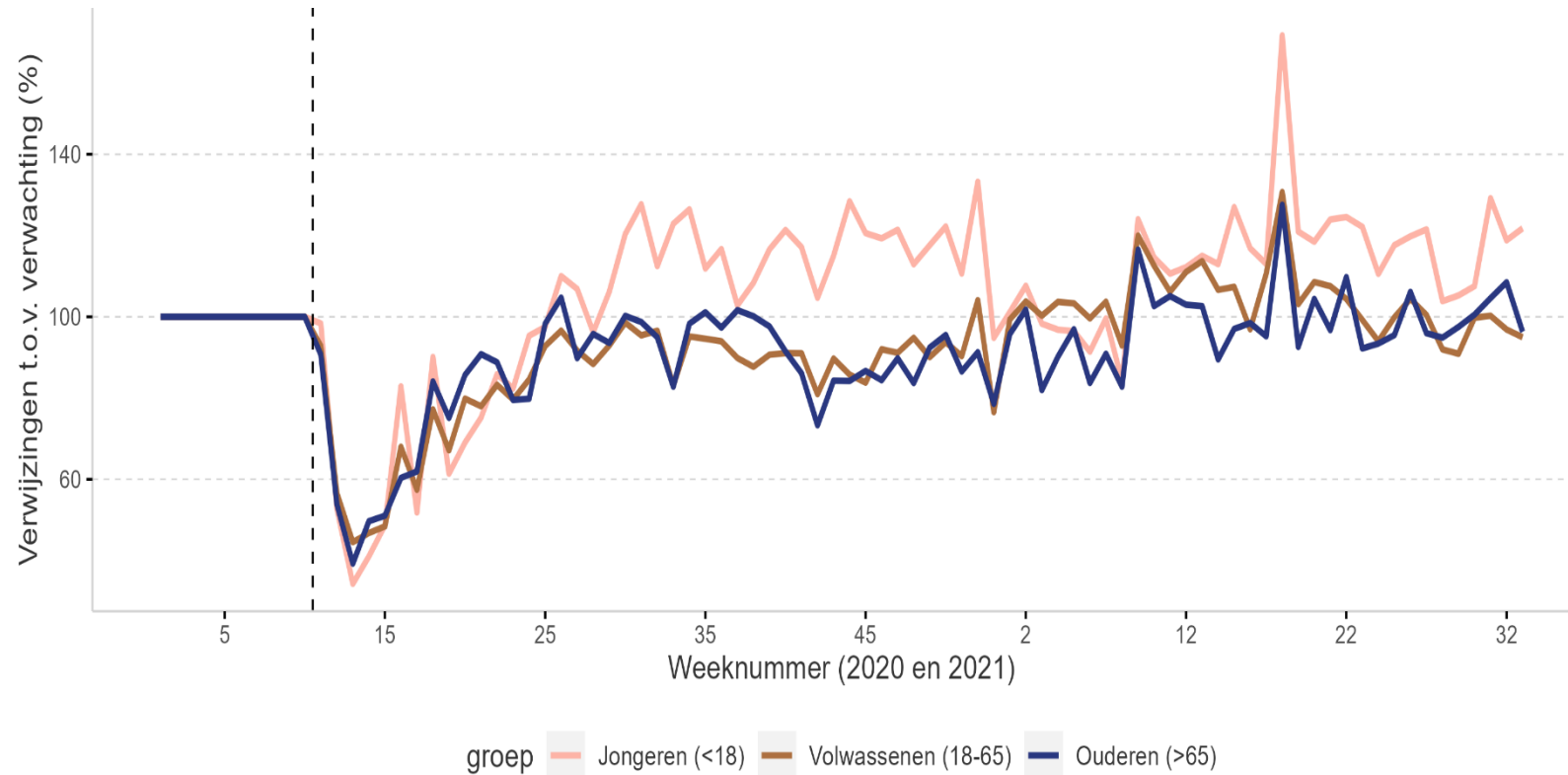

Het gemiddelde ziekteverzuim ligt nog steeds hoger dan voor de coronacrisis en was in juni het hoogste in de VVT.

Daarnaast zien we dat het langdurige ziekteverzuim nu in alle sectoren hoger is dan voorgaande jaren.

Bron data: Vernet
Data t/m juni

Het aantal verwijzingen voor jongeren naar de ggz ligt opvallend hoger dan het niveau van voor de coronapandemie

We zien dat het aantal verwijzingen voor jongeren naar de ggz al sinds de 1^e lockdown in 2020 boven het niveau ligt dat je zou verwachten zonder coronapandemie.

Het lijkt er op dat de verwijzingen voor volwassenen en ouderen naar de ggz een vergelijkbare trend doorlopen.

Bron data: ZorgDomein
Data t/m 22 augustus 2021

26 augustus 2021

